

Sayı : 3971
Tarih : 19.01.2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat IŞIKHAN tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

A. Otlu

Çiçek OTLU

İstanbul Milletvekili

Tokat Çamlıbel ilçesinde bulunan Kılıç Ayakkabı Fabrikası'nda 2023 Mart ayında 31 işçi zehirlenme teşhisiyle hastaneye kaldırılmıştır. Doğum tarihleri 1995 ile 2004 arasında değişen işçilerde kilo kaybı, uzuvlarda hissizlik ve yürüyememe gibi şikâyetler bulunmaktadır. Bazı işçiler Ankara'ya sevk edilmiş ve uzun süre hastanede yatarak tedavi görmüşlerdir. İşçilere solvent etkilenmesine bağlı Solvent Polinöropatisi teşhisi konulmuştur. Olayın üzerinden geçen zamana karşın işçiler sağlıklarına kavuşamamış ve meslek hastalığı tanısı alamamıştır. Yardımsız uzun süre yürüyemeyen işçilerde kollarda ve bacaklarda hafif felç, hareket etkinliğinin kaybolması devam etmektedir.

Olaya ilişkin basında çıkan haberlere göre, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın denetim raporunda iş yerinde Temmuz 2022'den itibaren solvent bazlı yapıştırıcının kullanıldığı, olay meydana gelmeden son 6 ayda yapıştırıcının fiziksel özelliklerinin, malzeme güvenlik bilgi formunda belirtilenden farklı olduğunun bilindiği, buna rağmen kullanılmaya devam edildiği, Şubat 2023 itibarıyla üretimde kapasite artırımına gidilerek çalışanların fazla süre ve fazla miktarda kimyasala maruz kaldıkları, 400 metrekairelik alanda çok sayıda çalışanın bulunduğu, ortam havasına yayılan kimyasal madde miktarının arttığı, işyerinde yapıştırıcı kullanımına devam edilmesine rağmen havalandırmanın düzenli olarak değil belirli aralıklarla çalıştırıldığı tespit edilmiştir. Soruşturma kapsamında alınan raporda işletme sahipleri H.K. ve R.K. yüzde yüz kusurlu bulunmuş ve bazı işçilerde yüzde 92 oranında malullük tespit edilmiştir.

Avrupa'nın en büyük bot ve tekstil markalarından YDS'ye bot üretimi yapan firma işçileri, Tokat 2. İş Mahkemesi'ne dava açtıkları için hiçbir tazminat ödenmeden işten çıkarıldıklarını, fizik tedavisinin iptal edildiğini, kullandıkları yapışkanın renginin ve kokusunun farklı olduğunu, çalıştıkları sırada koruyucu önlemlerin alınmadığını, maske ve eldiven verilmediğini, denetime yakın bez maske verildiğini belirtmişlerdir. Endüstride çözücü olarak kullanılan solventler, içerdikleri kimyasal maddelerin özelliklerine bağlı tehlikeli madde ve kullanım sonucunda da tehlikeli atık özelliği göstermektedir. Havada yayılan buharları nedeniyle solunum yoluyla vücuda alındığında ciddi sağlık sorunlarına neden olmaktadır.

Sağlıklı ve güvenli çalışma ortamı işçilerin en temel hakkıdır. Türkiye, Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) temel iş sağlığı ve güvenliği sözleşmeleri olan 155 No'lu İş Sağlığı ve Güvenliği ve Çalışma Ortamına İlişkin Sözleşmesini; 187 No'lu İş Sağlığı ve Güvenliğini Geliştirme Çerçeve Sözleşmesini onaylayarak iş kazalarını, meslek hastalıklarını önlemeyi taahhüt etmiştir. 6331 Sayılı İş Sağlığı Güvenliği Kanunu'na, imza atılan uluslararası sözleşmelere karşın her yıl binlerce işçi, iş kazaları ve meslek hastalıkları nedeniyle hayatını kaybetmekte, hastalanmakta ve yaralanmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Fabrikada denetimsizlik ve daha fazla kar hırsı nedeniyle işçilerin işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerinin alınmadığı koşullarda çalıştırıldıkları iddiasına ilişkin açıklamanız var mıdır?
- 2- Bölgedeki ayakkabı imalathanelerinde başka solvent zehirlenmesi vakası tespit edilmiş midir?
- 3- İşverenin aynı ilçede başka bir işyeri olduğu ve aynı üretimi orada da yaptığı doğru mudur? İşverenin diğer işlerinde etkin denetimler gerçekleştirilmiş midir?
- 4- Fabrikada, işçilerin sağlığını bozan solvent ne zamandır kullanılmaktadır? Bu solventi kullanan işverene ne gibi yaptırım uygulanmıştır?
- 5- Fabrikada kullanılan solventin türü nedir? Yasak olmasına rağmen nasıl kullanılabilmektedir?
- 6- İşyerinin yalnız 30 gün kapalı kaldığı ve tekrar açıldığı iddiaları doğru mudur?
- 7- Resmi kayıtlara göre fabrikada çalışan kaç işçi solventten zehirlenmiştir? Zehirlenen işçilerin kaçısı çalışmaya devam etmektedir?
- 8- İşçilerin dava açtıkları için işten atıldıkları iddiası doğru mudur?
- 9- Çalışma Bakanlığı'nın işyeri teftişinde tutulan raporun ayrıntıları nedir?
- 10- Bugüne kadar işçilere ne tür müdahalelerde bulunulmuştur? İşçilerin solvent sonucu sağlıklarını ve çalışma güçlerini yitirdikleri ortadayken meslek hastalığı tanısı neden konulmamaktadır? İşçilere tazminat ödenmesi neden geciktirilmektedir?
- 11- Tek bir meslek hastalığı hastanesi muayenesi yeterliyken işçiler neden birçok hastaneye sevk edilmiştir?

12- İşverenin bürokratik sürece müdahalesi olduğu, siyasi bağlantılarının denetim ve ceza konusunda etkili olduğu iddiası araştırılacak mıdır?

13- Türkiye'de yılda kaç işçi, işyerinde üretimde kullanılan kimyasallar, gazlar vb. nedeniyle sağlık sorunları yaşamaktadır?

14- Meslek hastalıklarının tespiti, takibi ve önlenmesi için ne gibi çalışmalar yapılmaktadır? Bir yılda kaç meslek hastalığı teşhisi konulmaktadır?

15- İşçilerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi, yaşam kalitelerini artıracak rehabilitasyon süreçlerinin başlatılması ve işçilere yaşamlarını her açıdan yetecek düzeyde idame ettirecek düzeyde bir gelir sağlanması için girişimleriniz olacak mıdır?